

Ze současného života SČVP

Konference Příběh války

Na půdě Poslanecké sněmovny PČR v Praze se ve dnech 27. a 28. dubna 2017 uskutečnila vědecko-pedagogická konference „Příběh války“, a to díky podpoře předsedy poslanecké sněmovny Jana Hamáčka. Hlavním organizátorem akce bylo Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel. Po úvodním slovu pana vedoucího kanceláře sněmovny PČR Petra Kynštetra, který zastoupil pana předsedu PS PČR, následoval první blok příspěvků, který byl věnován první světové válce.

Zde představil Petr Tolar, zastupující Československou obec legionářskou, jejich projekt Legie 100, který běží od roku 2014 a bude pokračovat do roku 2020. Projekt je zaměřen na legionářskou historii a její prezentaci široké veřejnosti. Stěžejním produktem projektu je pojezdový legionářský vlak, rekonstruovaný podle dochovaných dobových dokumentů. Vlak je možné navštívit takřka po celý rok, kdy se nachází v různých stanicích po celé ČR. Nabízí prohlídky nejen pro veřejnost, ale také speciálně pro školní skupiny. K tomuto účelu mají vyhotovené i vzdělávací programy doplněné pracovními listy. V projektu je zahrnuta i počítačová hra, film, péče o pomníky legionářů, konference, publikační činnost apod. Projekt nabízí i zapůjčení výstav a přednášky na školách. Plánují též vznik muzea a vzdělávacího centra.

Další přednášející Tomáš Kykal z Vojenského historického ústavu Praha nám ve svém příspěvku představil významné prameny k hledání minulosti našich předků, kteří bojovali v 1. světové válce, jako jsou např. kvalifikační listy, kmenové listy apod. Seznámil zúčastněné s různými databázemi, ve kterých lze najít zásadní údaje, aniž bychom museli navštěvovat archivy.

Třetí přednášející Pavel Martinovský, předseda Asociace učitelů dějepisu, pohovořil o výuce období první světové války na školách v současné době. Informoval, že na škole, kde působí, pravidelně navštěvují v Den válečných veteránů (11.11) nedaleký pomník legionářů a zde

si připomínají jejich hrdinství a zpívají zde legionářské písně. Také mají dobrou zkušenost s projekty na danou tematiku, kdy propojují třídy, výtvarně tvoří a vzájemně se tak žáci poznávají. Taktéž se v jeho praxi osvědčil projekt „vojenského kufříku“, který provozuje na svých stránkách Armádní muzeum na Vítkově pod Vojenským historickým ústavem.

Další blok zahájil František Bobek, opět zástupce ČsOL, působící zejména v Pardubicích na Zámečku, kde se též děje velké množství vzdělávacích a vzpomínkových aktivit. Představil nám jednotlivé projekty, jako např. Oheň (bez) naděje, týkající se událostí vypálení Lidic a Ležáků s připomínkou letošního 75. výročí těchto událostí. Dále představil branné závody pro jednotlivé věkové skupiny, které organizuje obec legionářská, jako Battlefield, Legie a nejnáročnější Mise. Tyto závody tak často nahrazují brannou výchovu, která bohužel na dnešních školách absentuje a přitom viditelně děti baví a vybíjí jejich energii správným směrem.

Viktor Grossmann nazval svůj příspěvek „Popularizace historie skrze moderní média“ a na konferenci v podstatě zastoupil sekci historických populárních časopisů, kterých je v produkci jejich redakce v současné době jedenáct. Tato redakce začínala u časopisu „Živá historie“ a dnes známe další, například „Válka Revue“ a jiné. Potvrdil, že o válečnou historii je u nás velký zájem.

Roman Štěr z Národního archivu prezentoval ve svém příspěvku síť pohraničních pevností tak, jak je nyní můžeme v terénu navštívit. Odborně nás zavedl do její charakteristiky a doporučil jako možný cíl školních exkurzí.

Dagmar Martinková svým příspěvkem „Volyňští Češi kolem nás“ účastníky konference seznámila s projektem určeným pro žáky devátého ročníku, jehož hlavním cílem bylo nalézt volyňské Čechy v regionu. Projekt se uskutečnil na Vyškovsku a současně inicioval další hledání informací o volyňských Čechích v terénu – v okresní knihovně, v okolních muzeích, ale též na hřbitově a u obyvatelstva a to především o válečných veteránech.

Závěr prvního dne konference byl věnován vernisáži putovní výstavy Návraty volyňských Čechů, která byla na tomto místě poprvé představena s dvěma novými panely, které jsou věnovány návratům černobylských Čechů a novodobým návratům potomků Čechů z celé Ukrajiny.

Druhý den, v pátek 28. dubna, zahájil konferenci příspěvek Jana Kuxe „Význam a místo Slavkovského mementa ve výuce žáků a studentů“. Jan Kux nás seznámil s historií a charakteristikou literární soustěže pro žáky od 2. stupně ZŠ, jako jeden z porotců, která v letošním roce vyhodnotila již 13. ročník došlých prací.

Z Etnologického ústavu Akademie věd zavítala na konferenci Veronika Beranská se zajímavým příspěvkem „Odras války v lidové slovesnosti: odkaz PhDr. Ivy Heroldové, CSc. (1926-2005)“. Ve svém příspěvku nás informovala o první vědkyni, která se zabývala vzpomínkami příchozích krajanů do vlasti, a to nejen volyňských Čechů již od roku 1947, a to nepřetržitě až do konce svého vědeckého života.

Následoval příspěvek Lenky Kločkové z Národního archivu, která nám ve svém příspěvku připomněla mimořádnou osobnost volyňského Čecha, evangelického faráře Jana Jelínka, jehož pozůstalost v archivu uchovávají. V posledních letech jeho života se pro něj ujala přezdívkou „český Oskar Schindler“. V souladu s tímto příspěvkem jsme si též položili otázku, zda se znovu nepokusit požádat prezidenta republiky o ocenění této mimořádné osobnosti za jeho odvalu a záchranu desítek lidských životů v době okupace sovětské Volyně.

Jana Vrzalová z Klubu autorů literatury faktu nám přednesla referát s příznačným názvem „Příběh Inky Bernáškové, rozené Preissigové“. Život Inky Bernáškové byl námětem autorky referátu pro připravovanou knihu „Zasnoubená se smrtí“. Její osud patří k málo známým životním příběhům žen odbojářek za 2. světové války, která byla popravena v roce 1942 a jistě si zaslouží pozornost.

Dalším referujícím byl Milan Žuffa-Kunčo z olomoucké ČsOL. Seznámil nás

(pokračování na další straně)

(pokračování z předchozí strany)
se svou dlouholetou činností, a to sbíráním a zachováváním dokumentů po legionářích z regionu. Na základě sběru těchto památek vytvořil muzeum a zde dále rozvíjí činnost spolupráce se školami, a to v rámci pátrání po osudech legionářů, či volyňských Čechů na Olomoucku.

Roman Štěr z Národního archivu se ve svém příspěvku „Práce s pamětníky. Minulost, současnost, budoucnost“ podělil o zkušenosti s besedami s pamětníky.

Michal Šmíd ve svém příspěvku seznámil s činností Paměti národa (stejnomený www portál), která vzešla ze sdružení Post Bellum. Hlavním úkolem je zaznamenávat vzpomínky pamětníků, jejich následná archivace, a poté zpřístupnění na webových stránkách – odkud je mohou používat i školy při výuce.

Pravnuk generála Ludvíka Svobody Miroslav Klusák prezentoval multimediální projekt Dukla 1944, který přibližuje místo a události Karpatsko-dukelské operace. Také referoval o vzniku a podobě portálu, původně výstavy Ženy bojující. Vyzval též k dalšímu doplňování životních příběhů válečných veteránů a veteránek.

Následně přednesl svůj příspěvek Vladimír Turek z Historicko-dokumentační komise SČVP, a to o válečných veteránech 2. světové války z Malé Zubovštiny (v tehdejší Sovětské svazu), přičemž se podělil o velmi praktické rady při hledání informací ohledně vojáků z druhé světové války z ruských archivů. Pozornost věnoval příběhům dvou veteránů, jejichž význam přesáhl hranice regionu.

Poslední referát přednesla Dagmar Martinková na téma „Můj předek legionář“, ve kterém prezentovala, jak ve výuce mohou žáci hledat legionáře ve své rodině a v regionu. Současně představila činnost Komunitního centra pro válečné veterány v Brně, kde stejný projekt se školními skupinami úspěšně běží.

Závěrečným příspěvkem konference byl dokument Olivera Maliny Morgensterna „Boj o Sokolovo. Deníček spojarky“, který jsme však díky časové tísní neshledli celý. Dokument byl natočen proto, aby vyrovnal deficit dokumentů o naší armádě, neboť dnes zaplňují velkou část vysílání našich televizí filmy o wehrmachtu a hitlerovských generálech. A jak sdělil pan Morgenstern, připravuje se další pokračování.

Konference se, můžeme říci, vydařila, a to i přes absenci některých hostů a přednášejících. Všichni účastníci si ji náležitě vychutnali jak duchovně, tak i fyzicky,

jelikož i občerstvení po celý průběh konference nemělo chybu. Z konference je plánováno vydat sborník příspěvků, na který hledáme zdroj příjmů - dotaci či odhodlaného sponzora.

Dagmar Martinková

70. výročí návratu volyňských Čechů do vlasti

Celostátní setkání 15. a 16. července 2017 v Žatci

Dne 8. února 1947 přijel do Žatce první vlak s reemigranty z Volyně. Co vše tomu předcházelo, sdělujeme hlavně pro potomky narozené v nové vlasti v následujících řádcích.

V roce 1868 z ekonomických, národnostních, náboženských či jiných důvodů na základě pozvání vlády carského Ruska začalo přesídlování Čechů do Volyňské gubernie. Před první světovou válkou žilo na Volyni asi 30 000 Čechů ve 174 obcích. Nejenže dobře hospodařili, ale zakládali české školy, vlastní časopis, sokolské jednoty, hasičské sbory, pěvecké a divadelní spolky.

První světová válka přinesla obyvatelům první trpkou zkušenost. Byli vyhnáni ze svých domovů a přišli o většinu svého majetku. Po vypuknutí války již 12. srpna 1914 vyhověly carské úřady žádosti českých krajanských organizací v Rusku a povolily vytvoření české vojenské jednotky „České družiny“. Jednotka se formovala od 21. srpna 1914 z řad Čechů, dobrovolníků s ruským občanstvím. Současně bylo po vypuknutí války několik tisíc Čechů s ruským občanstvím mobilizováno do ruské armády. Na žádost českých krajanských organizací byli do Družiny postupně odvedeni volyňští Češi, kteří byli předtím zmobilizováni do carské armády. Celkem bylo v československých legiích v Rusku 1 584 volyňských Čechů. Kromě účasti v legiích přispívali Češi v Rusku i finančně od 1. 4. 1916 národní daní, jejíž vybírání bylo na Volyni řádně organizováno.

Vznik československých legií neexistujícího státu, u jejichž zrodu stáli volyňští Češi, se stal jedním z důležitých momentů uznání vzniku Československa v roce 1918 ostatními státy.

Po první světové válce bylo území Volyně rozděleno, západní část připadla Polsku a východní SSSR. V roce 1939 připadla celá Volyně Sovětskému svazu. Od července 1941 do března 1944 byla okupována Německem. Po osvobození Voly-

ně na jaře 1944 Češi hromadně vstupovali do československé vojenské jednotky. Bylo jich více než 10 500 osob včetně 424 žen. Z toho jich 1 480 zahynulo a 3 500 bylo raněných. V zázemí zahynulo asi 1 000 osob z rukou nacistů a ukrajinských nacionalistů. Kromě toho bojovali volyňští Češi v československých jednotkách na západě počínaje Francií, na Středním východě, v severní Africe, v letectvu ve Velké Británii a v Československé samostatné obrněné brigádě.

Po osvobození již nic nedrželo volyňské Čechy, po útrapách prožitých od roku 1939 do roku 1945, na Volyni a toužili po návratu do vlasti. Hlavní překážkou návratu do Československa byla neochota Sovětského svazu dovolit odchod mnohatisícové výkonné a zdatné skupiny obyvatel. Dne 25. dubna 1945 byla v Košicích předána prezidentu Dr. Edvardu Benešovi žádost delegace vojáků pocházejících z Volyně. Údajně byli ujištěni, že za zásluhy v bojích jako dobří zemědělci a chmelaři budou přednostně umístěni na Žatecko a Podbořansko. Přednost v osídlování nezískali, osídlovali pouze jednu třetinu uvolňovaných usedlostí. Až 11. prosince 1945 sovětská vláda rozhodla o právu pro přesídlení do Československa. Dne 10. července 1946 byla dohoda podepsána. Dne 29. ledna 1947 odjel z města Dubna první vlak, koncem měsíce dubna poslední. Dlouhé odloučení vojáků od rodin způsobovalo občas problémy. O uskutečnění této akce se zasloužil prezident Dr. Edvard Beneš. Při šedesátém výročí návratu do vlasti dne 29. 6. 2007 se podařilo vyjádřit naši úctu a poděkování odhalením busty Dr. Edvardu Benešovi v Žatci na Kruhovém náměstí. Busta byla financována ze sbírky volyňských Čechů.

Již 15. května 1945 byl ustaven „Kruh přátel volyňských Čechů“ v Libuši u Prahy. Členové odešli do Žatce a 13. července 1945 zorganizovali bohoslužby a občanskou vzpomínku v žateckém divadle za oběti Českého Malína. V Českém Malíně bylo 13. července 1943 zavražděno 374 Čechů (107 mužů, 162 žen a 105 dětí) 26 Poláků a 132 Ukrajinců. Svaz Čechů z Volyně byl založen v Žatci. V den výročí vzniku republiky 28. října 1946 vyšlo první číslo týdeníku „Věrná stráž“.

Dne 13. července 1946 byl na žateckém hřbitově položen základní kámen k pomníku obětí obyvatel Českého Malína. Vyvrcholením činnosti svazu byly celostátní oslavy ukončení návratu do vlasti
(pokračování z předchozí strany)

(pokračování z předchozí strany)

se vzpomínkou na tragédii Českého Malína a „Slib věrnosti republice“ dne 12. a 13. července 1947. Žatec byl v této době vnímán hlavním městem volyňských Čechů.

V roce 1958 byl ze sbírky volyňských Čechů odhalen v Žatci u hřbitova památník obětem Českého Malína. Každoročně se zde konají pietní akty k uctění památky zavražděných.

Program a zajištění celostátního setkání 15. a 16. 7. 2017

15. července 2017

- odhalení pamětní desky k příjezdu prvního vlaku s reemigranty 8. února 1947 do Žatce

- vzpomínkový akt k 70. výročí návratu u busty Dr. Edvarda Beneše na Kruhovém náměstí

- přesun k pamětní desce Libuše Mrázkové-Novotné, která zahynula 9. září 1944

- oběd v restauraci Moskva

- diskusní příspěvky

- volná zábava s hudbou a tancem

- odpolední občerstvení

- závěr ve večerních hodinách

Pro účastníky z Ústeckého kraje budou zajištěny autobusy:

1. Česká Lípa-Kuřivody, Litoměřice, Louny

2. Teplice, Most, Chomutov

3. Podbořansko

Zájemci o účast na celostátním setkání v restauraci Moskva se přihlásí vždy v pondělí od 10 do 12 hodin v kanceláři ČSBS a ČsOL, Lva Tolstého 969, Žatec, tel. 415 710 734 do 3. 7. 2017. Poplatek ve výši 200 Kč na občerstvení bude vybírán u prezence.

16. července 2017

- dopoledne pietní akt u památníku obětem Českého Malína v Žatci

- odpoledne možnost jednotlivě navštívit některé pamětihodnosti Žatce

Pro zájemce je možnost ubytování ve Vojenském ubytovacím zařízení, turistická ubytovna, Pražská 2768, Žatec, ve dvoulůžkových pokojích. Cena 165 Kč na osobu/noc. Tel. 973 281 000. Objednejte se během června na uvedeném telefonu (recepce).

Srdečně zveme zájemce ze všech regionů.

Za region Olga Nepivodová

Vzpomínky na Volyň

Něco málo vzpomínek na dobré lidi z Volyně

Zaujal mě článek PaedDr. Jaroslava Moravce. Můj tatínek Jaroslav Čurda z Českých Drecan složil přísahu Polsku, jako základní voják – sloužil u jízdy. A byl na to moc hrdý, protože to bylo v krásném městě Krakově, kde je prý i filmovali. Tatínek miloval koně. Proč ne, všichni na Volyni měli krásný vztah ke koním. A on byl sedlář. Pamatuji si tu vůni toho řemesla, neboť i tady v Čechách to dělal, vlastně celý život.

Hned 3. září 1939 šel na pomoc Polsku, stalo se, že jim do zad vpadli Sověti a pak to začalo, to třídění vojska, bití, řvaní, vzdělání na jednu stranu, řemeslníci na druhou stranu. Tatínek se ozval, chtěl se rozloučit s veliteli, to ale neměl. Byl ztlučen pařbou zbraně až do bezvědomí. Řvaní co Češi mají co pomáhat Polsku, kdy české chlapce sprostě titulovali. No a už nikdy své polské velitele neviděli. Považovali je. Katyň.

Tatínek byl mlčenlivý člověk, nikdy o tom moc nemluvil – jen útržkovitě, obával se té doby, kdy se o různých věcech nesmělo mluvit, co kdyby děti něco vytrousily. No a tak šel do lágru, užil si. Přesto se pak vrátil do Drezan. Akorát, že už nezastihl svou maminku živou. Žalem zemřela. Pak šel na pomoc staré vlasti, byl u dělostřelců. Litoval koně, kteří jim do kopců a hor pomáhali s děly. Jak říkával, byla to rasovina. Někdy se i stalo, že Sověti popletli stanoviště a pálili do řad Volyňáků. Kdo ví, mohl to být i úmysl. Jednoho večera před útokem si šel zakouřit a chtíc-nechtíc vyslech rozhovor u českého velení, které schůzovalo, že dopředu půjdou Volyňáci, že aspoň jich přijde do Čech míň. Bylo to kruté poznání.

Dukla, to byl pekelný kotel. Chlapci se bili statečně a Sověti řvali „Vaša zemlja!“, tak si ji i braňte. Volyňáci byli jako jeden muž, generál Svoboda mezi ně chodíval a říkal: „Chlapci, nestůjte mi moc pohromadě, práskne to do vás, byla by vás škoda, vždyť vás potřebujeme.“ Tatínek si ho vážil. Když tatínek slyšel z rádia o úmrtí generála Svobody, odešel na dvorek a tam tiše plakal. Odešel někdo z jejich řad.

Dál už jen ve stručnosti. U Liptovského Mikuláše tatínka a jiné zajali Němci (říkával tomu úmysl). Nebudu to popisovat, Němci chlapce postavili k potoku, aby do něho napadali a krví nebyl potřísněný sníh.

Stal se zázrak, přijel německý důstojník a popravu zastavil. Někteří chlapci z té hrůzy, co prožívali, omdleli, někteří se modlili, volali maminku. Odvezli je do lágru, kde ranní budíček začal bitím násadou od rýče přes chodidla, že měli vězni rozbitá chodidla do krve a všechny kůstky v chodidlech zpřelámané.

Jednoho dne Němci zmizeli a vězni se rozutekli. Tatínek měl smůlu, chytli ho jiní Němci a odvezli ho až do Berlína. Tam žil obrazně peklo, odklízeli mrtvé, různé sutě z bombardování, mladí kluci do 16 let po nich stříleli z kanálů, nebylo kam utéct. Nakonec se potkal i s Američany, kteří se jim posmívali, co že to mají za ústroj. Tatínek viděl i to, jak Američané okrádali mrtvé, vykrádali domy. Tatínek jen žasl, protože oni tohle nesměli, neboť za takovou hanebnost by je v jejich armádě postavili ke zdi. Nakonec ho Sověti dovezli zpět na Volyň.

A tak se opět setkal se svojí milovanou ženou Helenkou, která také v době války na Volyni prožívala utrpení, například od

V předešlém čísle Zpravodaje 4/2017 vyšla informace o připravované knize Kondor Srandovič o životě české rodiny a českých osídlenců ve východní, ukrajinské části Volyně od paní Tamary Postlové – Halasové. Dotazy týkající se této knihy směrujte prosím na e-mail vroblova@nerudovka.cz

banderovců. Bylo toho moc, co si Volynští vytrpěli. Rozdělené rodiny, maminky bratr Josef Tlustý-Novák byl vyvezen komunisty na Sibiř a sedm let byl v dolech. Do Čech už se nikdy nevrátil jen ze strachu, že by jej komunisti opět zavřeli.

V roce 1947 se rodiče vrátili do staré vlasti, tatínek byl ovšem za války veden jako nezvěstný, tudíž nedostal žádnou kompenzaci, nikoho nezajímalo, jak bude žít, maminka dostala v roce 1947 tři sta korun.

Stateční lidé dopadli v České zemi vlastně bídně. Tatínek byl šťastný, že se setkal s bratrem, který měl kdysi v Lucku masnu, kterou dostal po návratu do staré vlasti i v městě Sokolově na západě Čech. Tam ho ovšem někdo zavraždil, asi ze závisti, jde o vraždu do dnešních dní nevyřešenou. Dodnes se neví, kdo čin vykonal, proč a jak Antonín Čurda skončil.

Byla to další životní rána, která už po válce uvrhla tatínka do velké nedůvěrylosti vůči tomuto státu. A tak se naučil
(pokračování na další straně)

(pokračování z předchozí strany)

už jen mlčet. Přesto nás rodiče vedli ke skromnosti, úctě k přírodě a velice nás milovali. Jak se ptát, proč tito lidé, „Volyňáci“, praví to Češi, takhle dopadali? Neboť tatínek zdejším Čechům říkával, že byli postižení Austrií (Rakouskem-Uherskem), a že si tento vliv nesli a nesou s sebou. A tak se říkalo zdejším Čechům „Austriáci“.

Volyňáci totiž byli hrdí na své češství. Jako můj dědeček František Čurda, jeden z prvních legionářů, sloužil u carského dvora v carské kapele, takže znal i carskou rodinu, dokonce chtěli zachránit carevnu s dětmi, ale ona to odmítla.

Potom se dědeček dostal do Čech, tak i k panu prezidentovi Masarykovi a všude ho věrně doprovázel. A tak se dnes už jen usmívám nad tím vším, čím se v dnešní době holedbáme ohledně Masaryka. Dě-

Zasílání Zpravodaje

Od některých členů SČVP přišla informace, že již nepotřebují zasílat Zpravodaj poštou, že si jej stahují a čtou na webových stránkách www.scvp.eu. Pokud by byl ze strany čtenářů zájem, je možné Zpravodaj posílat ve formátu pdf na e-mailový účet. Zájemci se prosím hlase na zpravodajscvp@seznam.cz.

deček mi o něm vyprávěl a zároveň prosil o mlčení, abych si neublížila v době komunismu. Ale jsem ráda, že vím, co vím. A dodržím své slovo, které jsem dědečkovi dala. Jen když slyším písničku „Ach synku, synku“, tak se usmívám, protože pan Masaryk zpíval a miloval jinou píseň. To jen na okraj toho všeho.

Naši předkové, Volyňští, byli národ velice pestrý, byli stateční, krásní, hlavně svou duší a přes všechna příkoří svůj erb češství nesli s velikou úctou. Dodnes jim bohužel nikdo nepoděkoval, ale o těch, co odešli do Ameriky a jiné ciziny, o těch se mluvilo plamenně. Přijde mi to dost pokřivené.

Útrapy, utrpení, vraždění, jako to, že mou tetu zahrabali banderovci s malým synkem zaživa, že tatínkovy příbuzné povraždili hrůzným způsobem. Strýčka přibíli na vrata, jeho ženu a syny podřezali a malé miminko spálili v peci. Čím se tato utrpení vynahradila? Ničím!

A my jako potomci máme dál snášet tuto netečnost vůči Volyňským. Jsou některé věci jako kapka v moři, jako byl Eduard Haken, který se zapsal do srdcí těch, co milovali operu.

Maminka mi o něm vyprávěla, o době, když ještě žil na Volyni. Málo se mluvilo, že byl „Volyňák“. A tak vše upadne v zapomnění. Je to veliká škoda. Komunistický systém udělal velikou mezeru.

Vzkříšení už nenastane. Nebude se vědět, že žili, byli lidé, kteří ctili vlastenectví, neboť v dnešní době se této úctě nikde neučí a učit nebude. „Volyňáci“ nesli svým životem tolik utrpení, že to snad ani nelze popsat. A říkávali, jen aby nebyla válka, aby byl mír, pro který tolik vykonali a trpěli. Svou statečnost nevystavovali tolik na odív.

Můj strýc Vladimír Tlustý na Dukle zachránil německého vojáka, byl u průzkumu, takže byl schován ve výkopu zakrytý větvemi. Zjistil, že stále něco tahá za telefonní drát. Myslel, že to dělá lesní zvěř, ale on to byl voják, který se chtěl vzdát. A ejhle, strejda se s ním domluvil česky, protože to byl sudeťák. Mohl ho zastřelit, a ne se s ním tahat na velitelství. Sověti hned řekli, aby vojáka zastřelili, ale strejda řekl: „To tedy né, on se vzdal beze zbraně.“ Tak šli spolu více jak tři kilometry na české velitelství, kde vojáka nepopravili, ale vzali jako zajatce. A tak se stalo, že německý voják přežil díky mému statečnému strejdovi.

Po válce šel tak strejda po Žatci, když mu někdo skočil na záda a začal ho objímat. Byl to ten ušetřený Němec. Děkoval strejdovi za záchranu, která mu umožnila vrátit se na Žatecko ke své rodině. Strejda byl rád, že se tehdy zachoval čestně, lidsky. Bohužel, v dnešní době je lidská čest čím dál víc ohrožena. Je škoda, že do dějin národa není vložena otázka, kdo to byl volyňský Čech.

Můj tatínek mluvil překrásnou češtinou. I maminka. Hodně se u nás četlo, třeba cestopisy Emila Holuba, mám schovanou Babičku od Boženy Němcové. Ta knížka přišla s mou tehdy pětiletou babičkou, když se přestěhovali z Kolína na Volyň a tatínek ji po válce přivezl zpět sem do Československa.

I třeba nám zůstal třeba krásný hmoždír. Některým lidem po válce mnoho nezbylo, některým jen holý život, zničené duše a rozbité rodiny. Je obdivuhodné, kde a jak brali Volyňáci tu sílu dál žít a pracovat, jejich úcta k životu byla nepřekonatelná. Mnozí by se tím měli poučit a víc vnímat, kdo to byl volyňský Čech. Člověk statečný, prostý, dělný a ryze český, který nikdy nepochyboval o svém původu, ať byl, kde byl. Měl to v sobě, tu hrdost, že je Čechem. I přes veškeré ponižování či výsměch.

Je také fakt, že ti, co přežili Duklu, pře-

stali věřit v Boha. Naše maminka, ta na to dbala a každý večer jsme se musely já a má sestra Maruška pomodlit a tak své mamince tímto děkuji za nás za obě. Nedá se zapomenout ani její volyňská chutná, prostá, hlavně zdravá jídla. A tatínek uměl tak krásně vyprávět pohádky a vyprávět i o přírodě, která mu byla oporou. Maminka s tatínkem si uměli hezky vyprávět i o běžných věcech a tím nám vytvářeli pocit bezpečí. Maminka a tatínek, jiné slovo jsme neznali, u nás se neříkalo máma či táta.

Veliká úcta k životu jim byla vlastní. A Volyň jim byla nezapomenutelným domovem. My, potomci volyňských Čechů, chovejme úctu ke statečnosti a utrpení, k těmto lidem. Neměli by být zapomenuti. Tatínek nikdy na Duklu znovu nejel, ani na setkání bojovníků, kdy dostal pozvání od samotného generála Ludvíka Svobody. Nechtěl si už nikdy připomínat ty hrůzy a krveprolití.

Pamatuji si, jak ve spánku hrozně kričel, kdy stále prožíval to válečné běsnění.

Pokora, to je to, co volyňský Čech v sobě nesl svým životem. A s tou pokorou tomu životu sloužil, ať byl, kde byl. Za své rodiče posílám pozdrav vesničce Moštěnice, kde se narodila Helenka Tlustá, provdaná Čurdová, a pozdrav do Českých Ozeran, kde se narodil tatínek Jaroslav Čurda. Vám všem děkuji.

Vlasta Niebauerová-Čurdová

Pozvánky

Zájezd na Duklu

Termín: 6.–10. září 2017

Plánovaný program: Středa 6. září ráno cca v 6.00 hod. odjezd z Mostu do Žatce, další zastávky v Praze, Brně, Olomouci a Novém Jičíně do Svidníku.

Postupně navštívíme: Krosno (počátek Karpatsko-dukelské operace), Nowosilky, pomník čs. paradesantní brigádě, Machnówku (pietní akt), polskou Duklu a muzeum, dále vesnici Zyndranowa s muzeem, Kapišovou (místo velké tankové bitvy), kótu 534 (dle časových možností a zdatnosti účastníků zájezdu), muzeum ve Svidníku, pietní akt u hlavního hřbitova a pomníku na Dukle (pomník generálu Sázavskému), vyhlídkovou věž a muzeum nad průsmykem, cestou zpět návštěva památníku a hřbitova v Liptovském Mikuláši, pietní akt. Návrat 10. září pozdě odpoledne.

Předpokládaná cena je 3 400,- Kč (dle kurzu koruny a obsazenosti zájezdu se (pokračování na další straně)

(pokračování z předchozí strany) může mírně změnit). Pro děti do 12 let je cena zájezdu 2 400,- Kč. Cena zahrnuje čtyřikrát ubytování ve standardním hotelu Rubín s polopenzí, doprava autobusem, průvodce na Slovensku a vstupné do muzeí. Cestovní pojištění si každý zařizuje sám. Zájezd je spolufinancován dotací na autobus, kterou získala Společnost Ludvíka Svobody. Zájemci nechtě se co nejdříve hlásit u Jaroslava Báči na email: Dukla2017@seznam.cz nebo tel. 721 066 688 (preferuji email). Platba zájezdu po potvrzení rezervace na účet u ČSOB č. 189497857/0300, nejlépe do 11. 8. 2017, do zprávy uvést jméno.

Báča Jaroslav

Den dětí

Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel region Litoměřice pořádá dne 27. května Výlet ke dni dětí.

Navštívíme ZOO v Praze a sportoviště Freestyle Kolbenka. Je možné si mezi těmito akcemi vybrat, nebo navštívit postupně obě možnosti. Při vstupu do Kolbenky zajistí dozor 1 dospělá osoba. Odjezd v 8:30 – z autobusového nádraží Litoměřice. Předpokládaný návrat v 17:00

Dospělí zaplatí 150 Kč za autobus, děti do 18 let jedou zdarma. Ostatní vstupy si platí každý sám.

Na cestu si vezměte sebou dobrou nála-

du! :) Přihlášky u p. Pelikusové – 773 096 538, mail: pelikusovad@seznam.cz

Miroslav Kučera, předseda

Setkání rodáků z Jezírka a Buršovky

Oznamujeme, že se dne 24. června 2017 v 11 hodin v restauraci Václavka (u nemocnice) v Žatci koná setkání rodáků, jejich potomků a přátel. Srdečně zveme.

J. Krouský a J. Hejdová

Setkání rodáků z Mirohoště

Srdečně zveme na setkání rodáků a jejich potomků z Mirohoště. Setkání se uskuteční dne 10. 9. 2017 v 10 hod v hotelu Racek v Ústěku. Nahlásit se je možné na adrese Jiřina Kolářová, Dolina 73/9, Praha 6, 165 00, tel. 22 0921 949 večer, mobil 728 191 260 nebo na kolarova.jirina@seznam.cz.

Těšíme se na všechny účastníky.

J. Kolářová

Výzva pro rodáky z Českého Boratína

Na základě návrhu Ing. Josefa Vlka, autora knihy Historie Českého Boratína připravuje region Litoměřice SRAZ BORATÍNSKÝCH, kterým chceme navázat na předchozí srazy, poslední z nich byl v roce 1997. K tomu však nezbytně potřebujeme kontakty na tyto naše přátele. Proto Vás tímto prosíme, aby se nám jak rodáci, tak jejich členové rodin přihlásili, a to buď písemně, telefonicky, nebo mai-

lem, Také prosíme ostatní členy sdružení, kteří znají některé osoby, které pocházejí z boratínských rodin, aby jim tyto informace předali, budeme Vám za to velice vděční.

Kontakty prosím zasílejte na adresu:

Daniela Zelenková, Sokolská 290/37, 412 01 Litoměřice, mobil: 723 326 84, mail: danielazelenkova@seznam.cz

Daniela Zelenková (roz. Bohatcová)

Setkání rodáků z Hulče České

Pozvánka na tříadvacáté setkání rodáků Hulče České, jejich potomků a přátel, které se uskuteční v Kolečovicích v restauraci KINO dne 27. 5. 2017 od 10:00 hodin.

Svou účast potvrďte písemně na adresu: Jindřich Bečvář, Zdrav 4, 270 04 Hořesedly, nebo na tel. 732 479 047 nejpozději do 22. 5. 2017. Potvrzení účasti je nutné za účelem objednávky pohoštění, částka 200,- Kč na osobu bude vybírána při vstupu.

Srdečně zve za výbor

Jindřich Bečvář

Přednáška Ruští Češi v době 1. světové války

Zveme vás na přednášku *Ruští Češi v době 1. světové války a jejich úloha při vzniku České družiny*, kterou přednese Mgr. Dagmar Martinková 15. května od 18:00 v Komunitním centru pro Válečné veterány, Dobrovského 2549/27c, Brno.

Společenská rubrika

Informace o předcích

Oba moji rodiče se narodili na Volyni. Můj prapraděda Josef Valoušek v roce 1870 zakládal obec Kupičov. Původem údajně od Jičína. Jeho syn Antonín měl 6 dětí. Jeho syn Václav, můj děda, se narodil v roce 1893 ještě v Kupičově. Poté se stěhovali do obcí Ozerány, Hušča- tady potkal moji babičku Žofii Buryškovou, Bolocha a skončili v Teremně, kde se narodil můj tatínek. Přijmu jakékoliv zprávy, i rady kde mohu hledat, o těchto osobách a jejich životní pouti. Budu vděčný za každou, i sebemenší informaci.

Miroslav Valoušek
603142819 nebo e-mail:
mijawa@seznam.cz

Blahopřání

Region Brno: V květnu oslavuje 90 let **Jaroslav Sitar** ze Sienkievičovy, nyní Branišovice, 89 let, **Alexander Šnajder** z Křemence, nyní Brno, 88 let **Naděžda Hrušková roz. Holická** ze Sergejevky, nyní Brno, 81 let **Anna Chudobová**

z Libanovky nyní Brno, 75 let, **Vladimír Kačírek** ze Sklíně nyní Olbramovice. Všem jubilantům přejeme pevné zdraví a životní pohodu.

Za region Jan Pavlica

Region Broumov: V květnu oslaví 80. narozeniny pan **Jiří Pokorný** z Máslenky, nyní Broumov. Tobě i Tvé Aničce přejeme do dalších let hlavně hodně zdraví, štěstí a pohody.

Za region Alexandr Stejskal

Region Domažlice: V květnu oslaví: 85 let paní **Jiřina Eberlová** z Dolinky, bytem Horšovský Týn, 70 let paní **Marie Lokvencová**, bytem Polžice.

Přejeme pevné zdraví, pohodu a hodně životního elánu.

Za region Miloslava Chocholatá

Region Cheb: V květnu oslaví 80 let **Věra Ketnerová** z Ulbárova, nyní v Aši, 87 let **Vladimír Zýval** z Volko-va, nyní v Novém Kostele

Zdraví pohodu do dalších let jménem krajanů přeje Libuše Pancířová

Region Chomutov: V květnu oslaví 87 let pan **Vladislav Musil** z Bílé Krynice bytem Kadaň, 94 let paní **Emílie Streláková-Kajerová** z Kyjeva, bytem Chomutov, 65 let paní **Olga Vymětalová-Hylasová**, bytem Chomutov.

Hodně štěstí a zdraví do dalších let přeje za region Jiřina Kačerová a Jaroslav Báča

Region Karlovy Vary: V květnu oslaví 89 let paní **Vlasta Tušakovská** z Dědovy Hory, bytem Karlovy Vary, 80 let paní **Věra Sekulová** z Mežilevky, bytem Česká Lípa.

Oběma oslavenkyním hlavně zdraví a dobrou pohodu do dalších let přeje za

KV region Helena Horáková

Region Litoměřice: V roce 2016 měla 70 let **Marie Králová** z Kostomlat n. L. (omlouvám se za zpoždění), 75 let **Dobromila Knobová** z Českého Boratí-

na, bytem Chotinves, 80 let **Dobromila Grindlerová** z Lipin, bytem Litoměřice, 80 let Ing. **Rostislav Knob** z Bocanovky, bytem Chotiněves, 83 let **Zdeněk Doležal** ze Zdobunova, bytem Litoměřice, 84 let **Josef Flandera** z Mirohoště, bytem Osek, 89 let **Anna Kudibalová** z Malého Špakova, bytem Třebívlice, 89 let **Jiřina Kolocová** z Českého Újezdce, bytem Okna, 90 let **Antonie Masopustová** ze Zdobunova, bytem Litoměřice, 91 let **Emilie Nováková** ze Zavidova, bytem Nučnice-Křešice.

*Za region Litoměřice všem blahopřeje
Daniela Zelenková, jednatelka

Region Moravskoslezský: V květnu oslaví 80 let paní **Leonida Dolečková-Tamchimová** z Malované, bytem Nový Jičín-Loučka, 87 let paní **Helena Januschová** z Krupá-Hranice, bytem Studénka, 81 let paní **Jiřina Krušinová** z Cukrova, bytem Krnov.

Jubilantům přejeme vše nejlepší, do dalších let hodně zdraví a životní pohodu.

*Za Moravskoslezský region Zdenka
Novotná a Marie Seitlová

Region Nymburk: Svá životní jubilea v našem regionu oslavili a oslaví: 98 let paní **Anna Černá**, 89 let paní **Ludmila Černá**, 75 let pan **Vladimír Černý**, 70 let pan **Michal Nazarčuk**, 55 let pan **Jaroslav Černý**, 40 let paní **Soňa Kuželová**, 40 let pan **Vítek Kužel**, 40 let pan **Vítek Nazarčuk**, 40 let pan **Vítek Pilař**, 35 let paní **Natálie Volfová**, 35 let pan **Sergej Turčeňuk** a 30 let paní **Julie Poláčková**.

Jubilantům z Milovic přejeme vše do dalších let hodně zdraví a životní pohodu.

*Za region Anna Mazníková a L. Černá

Region Olomouc: V květnu oslaví 89 let **Marie Pospíšilová** z Podcurkova, nyní bytem Olomouc; 85 let **Anna Dudková** z Kurdybaně, nyní bytem Blatec u Olomouce.

Těmto našim členkám do příštích let přejeme hodně zdraví, štěstí a osobní pohody.

*Za region Miroslav Nerad

Region Praha: V měsíci květnu oslaví 89 let **Ludmila Klejšmídová** z Kněhyňek, nyní Jaroměř. 89 let **Otakar Martinovský** z Volkova, nyní Říčany u Prahy. 85 let **Zdeňka Krušinová** z Čelákovice, nyní Sojovice. 80 let oslaví **Evžen Šrámek** z Kochanek, nyní Praha 8.

Všem jubilantům přejeme hodně zdraví a pohody do dalších let.

*Za pražský region Ing. Ludvík Engel

Region Šumperk: V květnu oslaví 88 let pan **Vladimír Vaněček** z Novin Českých, nyní Šumperk.

Všem jubilantům přejeme hodně zdraví, štěstí a osobní pohody.

*Za region Šumperk Jiřina Žáková

Region Tachov: Významného životního jubilea se dožívají v našem regionu ve II. čtvrtletí paní **Anna Glozová** 90 let, paní **Naděžda Petrášová** 80 let, pan **Boris Válek** 82 let, všichni pochází z Olšanky, nyní z Tachova. Dále pan **Vladimír Končický** 83 let z Českého Straklova, nyní Třemešné pod Přimdou.

Všem mnoho zdraví, štěstí, spokojenosti a lásky svých bližních.

*Za region Tachov přeje Alžběta Michlová

Region Teplice: Dne 13. května oslaví krásné 96. narozeniny čestný člen SČVP JUDr. Ing. **Jaroslav Musial** z Teplic,

který se mimořádně zasloužil o přijetí černobylyských krajanů do našeho regionu (Oseka a Krupky).

Přejeme mu do dalších let pevné zdraví a životní pohodu.

*Za výbor regionu Vlasta Holmanová

Region Žatec: Výročí na měsíc květen 2017: 95 let se dožívá p. **Rostislav Hlaváček** z Ulbárova, nyní Podbořany, 83 let p. **Ludmila Kalašová** z Malinovky, nyní Opočno, 70 let p. Ing. **Olga Nepivodová** ze Žatce, 85 let p. **Marie Sikolová** z Pokos, nyní Louny, 85 let p. **Emilie Nestarcová** ze Sofievky, nyní Podbořany, 81 let p. **Jiřina Václavíková** ze Zálesí, nyní Strojetic, 86 let p. **Jaroslav Žitný** z Kupičova, nyní Podbořany.

Do dalších let přejeme zdraví, štěstí a spokojenost v životě.

Za region Žatec Slávka Černá

Naše řady opustili

Dne 23. 1. 2017 zemřela ve věku 89 let p. **Marie Sochorová**, pocházela z Omeňlanštiny, naposledy bytem v Žatci.

Dne 14. 4. 2017 zemřel ve věku 86 let p. Ladislav Jůna z Velké Černoce.

Dne 19. 4. 2017 zemřel ve věku 76 let p. Jiří Kopp, pocházel z Jezírka, naposledy bytem v Kryrech.

*Za region Žatec Slávka Černá

Loni ve svých 90 letech zemřela paní **Milada Zemanová-Permanová**. Pocházela z Rovna a trvale žila v Opavě. Kdo jste ji znali, věnujte ji tichou vzpomínku. Zarmoucené rodině upřímnou soustrast za region projevuje

Zdenka Novotná a Marie Seitlová

Příspěvky na tisk

region Žatec: Mgr. Matislav Helbrich, Most 300,-; Antonín Holubička, Podbořany 200,-; Vladimír Valenta, Podbořany 100,-; Bohumila Sulovská, Žatec 200,-; Neonila Kozlovská, Žatec, 100,-; Bohumil Mašek, Žiželice 200,-; Rodáci z Jezírka 100,-; Ing. Miroslav Kadavý, Louny 300,-
region Litoměřice: nejmenovaný dárcé, Roudnice nad Labem 200,-; Josef Vyletěl, Turnov 100,-; Irena Dvořáková, Litvínov 200,-; Miluše Kováčková, Litoměřice 100,-; Marie Stanislavská, Polepy 300,-; Radka Kořínková, Dolní Habartice 200,-; Pavla Melničáková, Dobkovic 300,-; Jaromír

Janouch, Děčín 200,-; Ing. Jiří Bohatec, Soběnice 200,-; Olga Řídelová, Litoměřice 100,-; Miroslav Prokůpek, Polepy 100,-; Anna Švihlíková, Okna 100,-; Marie Hueberová, Lysá nad Labem 200,-; Anastázie Opavová, Brná nad Labem 200,-; Helena Lehnerová, Vrbice 100,-; Jiří Helbrych, Štětí 200,-

region Rakovník: Emil Beran, Kněževs u Rakovníka 200,-

region Šumperk: Slavěna Eliášová, Šumperk 200,-
region Brno: Antonie Svatušková, Olbramovice 200,-

region Praha: Jaroslava Lukavská, Praha 200,-; Jiřina Orltová, Praha 200,-; Viktor Ballada, Praha

200,-; Ing. Tomáš Lešner, Řež 200,-; Ludmila Klejšmídová, Jaroměř 300,-
region Moravskoslezský: Anna Vyhlídalová, Jindřichov 100,-; Anna Vendolská, Rusín 300,-; Miroslava Volková, Nový Jičín 200,-; Drahomíra Zajíčková, Havířov 200,-; Radka Burešová, Žermanice 100,-; Marie Vymětalová, Nový Jičín 300,-; Miroslav Kabát, Šenov u Nového Jičína 200,-; Nada Matušková, Ostrava 300,-;
region zahraničí: na úhradu členského a na tisk zaslala Jana Schwarthoff, Erlangen, Německo 500 Kč

*Všem dárcům srdečně děkujeme
Nečasová*

Upozornění! Název konta: Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel, Praha č. ú.: 252001907/0300 Československá obchodní banka a.s., Poštovní spořitelna, Rožtylská 1, 225 95 Praha. Dary můžete posílat na adresu hospodárky Sdružení: Marie Nečasová, Podhájek 68/V, 471 24 Mimoň, tel: 728 351 726, mail: m.necasova@seznam.cz. Prosíme, abyste neupomínali zveřejnění dárců a darů, zveřejňujeme je až po obdržení účetního dokladu. Peněžní dary neposílejte na adresu šéfredaktora. Změny v evidenci členství, adres, přihlášky nových členů, ukončení členství a dotazy zasílejte zásadně na adresu hospodárky. Děkujeme.

Vydává Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel pro potřebu svých členů. Za obsahovou náplň odpovídají autoři příspěvků. Vychází jako občasník. Číslo vydání 5/2017. Šéfredaktorka: Tereza Bártková. Jazyková korektura: Lenka Bílková. Příspěvky nejsou honorované, nevyžádané rukopisy se nevracejí. Příspěvky zasílejte na e-mailovou adresu: zpravodajscvp@seznam.cz nebo na korespondenční adresu: Tereza Bártková, Dolnopolní 97, Brno 614 00. Tiskne: Neoset, Ke Březině 86, 142 00 Praha 4 – Písnice. Registrováno Ministerstvem kultury ČR pod ev. č.: MK ČR E 5901. Termín pro zaslání příspěvků do č.6/2017 je 31. 5.

2017 Stránky SČVP www.scvp.eu. Toto číslo vyšlo 9. května 2017.